

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ			
1. Датум и орган који је именовано комисију: Декан Факултета техничких наука на основу одлуке Наставно-научног већа Факултета техничких наука; Решење број 012-199/12-2023. дана 28.12.2023.			
2. Састав комисије у складу са <i>Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду</i> :			
1.	др Илија Ћосић	професор емеритус	Производни и услужни системи, организација и менаџмент, 24.03.2016.
	презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
	Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду		Председник
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
2.	др Милена Недељковић Кнежевић	редовни професор	Менаџмент, 12.02.2021.
	презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
	Природно математички факултет, Универзитет у Новом Саду		Члан
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
3.	др Петар Врговић	редовни професор	Људски ресурси и комуникације, 15.10.2022.
	презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
	Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду		Члан
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
4.	др Јелена Ћулибрк	ванредни професор	Производни и услужни системи, организација и менаџмент, 01.07.2023.
	презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
	Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду		Члан
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
5.	др Лепосава Грубић-Нешић	редовни професор	Људски ресурси и

презиме и име	у пензији звање	комуникације, 08. 07. 2015. ужа научна област и датум избора
Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду установа у којој је запослен-а		Ментор функција у комисији

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Александра (Амир) Ситаревих

2. Датум рођења, општина, држава:

12.08.1990. године, Нови Сад, Република Србија

3. Назив факултета, назив претходно завршеног нивоа студија и стечени стручни/академски назив:

„Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић“, мастер академске студије, мастер психолог

4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија:

2020, Индустриско инжењерство / Инжењерски менаџмент.

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

**КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОСЛА И ЗДРАВЉА ЗАПОСЛЕНИХ КАО
ПРЕДИКТОРИ АПСЕНТИЗМА У ОРГАНИЗАЦИЈАМА**

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација кандидаткиње **Александре Ситаревих**, под насловом: **„Карактеристике посла и здравља запослених као предиктори апсентизма у организацијама“**, садржи 187 нумерисаних страна, 8 графичких приказа, 30 табела, 11 слика и 369 литературних извора. Испред основног дела текста, у раду су дати: наслов рада, кључна документацијска информација, садржај, листа табела, листа графикона и листа слика. Након основног дела текста дат је списак коришћених литературних извора и прилога.

Истраживање реализовано у оквиру докторске дисертације је приказано кроз 8 поглавља која су изложена према следећој структури:

1. УВОД

- 1.1 Проблем истраживања
- 1.2 Предмет истраживања
- 1.3 Циљеви истраживања
- 1.4 Преглед поглавља

2. ТЕОРИЈСКЕ ОСНОВЕ

- 2.1 Апсентизам
 - 2.1.1 Одређење појма апсентизма
 - 2.1.2 Модели апсентизма

- 2.1.2.1 Процесни модел
- 2.1.2.2 Николсонова теорија привржености
- 2.1.2.3 Модел захтева посла - ресурса
- 2.1.3 Мерење апсентизма
- 2.1.4 Боловање
- 2.1.5 Стратегије у промоцији здравља за смањење апсентизма
- 2.1.6 Социо-демографска обележја запослених и апсентизам
- 2.1.7 Карактеристике организације и апсентизам

2.2 Аспекти здравља

- 2.2.1 Одређење појма здравља и његових детерминанти
- 2.2.2 Ментално здравље као индикатор општег здравља популације
- 2.2.3 Ментално здравље кроз историју
- 2.2.4 Одређење појма менталног здравља
 - 2.2.4.1 Позитивно ментално здравље
 - 2.2.4.2 Негативно ментално здравље – ментални поремећаји
- 2.2.5 Модели менталног здравља
 - 2.2.5.1 Функционални модел менталног здравља
 - 2.2.5.2 Модел отпорности
 - 2.2.5.3 Модел базиран на снагама
- 2.2.6 Ментално здравље на радном месту
- 2.2.7 Стратегије и интервенције
- 2.2.8 Истраживања менталног здравља

2.3 Карактеристике посла

- 2.3.1 Дизајн посла
- 2.3.2 Елементи организационог дизајна
- 2.3.3 Модели организационе структуре
 - 2.3.3.1 Функционална организациона структура
 - 2.3.3.2 Пројектна организациона структура
 - 2.3.3.3 Матрична организациона структура
 - 2.3.3.4 Дивизиона организациона структура
 - 2.3.3.5 Модел паукове мреже
 - 2.3.3.6 Модел грозда
 - 2.3.3.7 Савремени модел организационе структуре
- 2.3.4 Модел карактеристика посла
- 2.3.5 Преглед истраживања карактеристика посла

2.4 Емпиријско утемељење модела

3. ЕМПИРИЈСКО ИСТРАЖИВАЊЕ

- 3.1 Проблем истраживања
- 3.2 Циљеви истраживања
- 3.3 Хипотезе истраживања
- 3.4 Узорак истраживања
- 3.5 Инструменти и варијабле
- 3.6 Поступак истраживања
- 3.7 Анализа података

4. РЕЗУЛТАТИ

- 4.1 Дескриптивна статистика
- 4.2 Поузданост инструмената
- 4.3 Општа хипотеза
- 4.4 Специфичне хипотезе

5. ДИСКУСИЈА

6. ЗАКЉУЧАК

6.1 Ограничења
6.2 Будући трендови истраживања
7. ЛИТЕРАТУРА
8. ПРИЛОЗИ

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Наслов дисертације је јасно и прецизно формулисан, указује на садржај докторске дисертације описујући разматрану проблематику и спроведено истраживање.

Поглавље 1: Увод

У уводном делу размотрене су потребе за истраживањем, као и значај предмета истраживања за организације. Предочен је основни циљ истраживања, истраживачка питања од који се полази у истраживачком моделу, полазне премисе за сагледавање проблема апсентизма у савременом пословању, које се константно мења и поставља све озбиљније изазове пред пословне системе, поготово након пандемијске кризе. На крају уводног дела дат је преглед поглавља у раду.

Поглавље 2: Теоријске основе

У другом поглављу кандидаткиња је приказала теоријски преглед релевантне литературе за потребе извођења истраживања у оквиру дисертације. Теоријске основе подељене су на четири потпоглавља о апсентизму, здрављу, карактеристикама посла и емпиријском утемељењу предложеног модела истраживања.

Кандидаткиња је у првом делу поглавља описала појам апсентизма. Објашњено је шта се подразумева под апсентизмом, као и под различитим манифестацијама овог феномена у организационом контексту. Наглашено је значење апсентизма као једног од кључних проблема са којима се суочавају организације. У наредним одељцима, описани су различити облици апсентизма, укључујући неоправдане и оправдане изостанке са посла, као и узроци који доводе до апсентизма код запослених. Део о моделима апсентизма обухватио је преглед различитих теоријских модела који се користе за објашњавање апсентизма у организационом контексту. Кандидаткиња је анализирала три владајућа модела - процесни модел, модел привржености и модел захтева посла - ресурса. Сваки модел је детаљно објашњен, а нагласак је стављен на њихове предности и недостатке у објашњењу апсентизма. Осим тога, у овом делу кандидаткиња је такође дискутовала о мерењу апсентизма, боловању, стратегијама у промоцији здравља за смањење апсентизма, социо-демографским обележјима запослених и њиховој повезаности са апсентизмом, као и карактеристикама организације и ефектима на апсентизам.

У делу везаном за здравље, кандидаткиња је у првом делу овог потпоглавља детаљно описала појам здравља и његове детерминанте. Објашњено је како се здравље дефинише и како различити фактори, укључујући физичке, емоционалне, социјалне и психолошке аспекте, могу утицати на опште здравље појединца. У наредном делу, кандидаткиња је разматрала значај менталног здравља као кључног индикатора општег здравља становништва. Дискутовани су фактори који доприносе менталном здрављу, укључујући генетске предиспозиције, социјалне и економске факторе, као и факторе околине. Кандидаткиња је такође анализирала историјски развој концепта менталног здравља и како се ова тема развијала кроз време. Приказане су кључне тачке у историји менталног здравља и како су се ставови и приступи према овом питању мењали током година. Појам менталног здравља је дефинисан, при чему је нагласак стављен на разлику између позитивног и негативног менталног здравља. Кандидаткиња је истакла важност промовисања позитивног менталног здравља као превентивне стратегије за очување опште добробити. Различити модели менталног здравља су такође представљени, укључујући функционални модел, модел отпорности и модел базиран на снагама. Сваки модел је детаљно анализиран, уз нагласак на њиховим карактеристикама и применама у контексту

менталног здравља на радном месту. Кандидаткиња је такође размотрила различите стратегије и интервенције за очување менталног здравља на радном месту, као и резултате релевантних истраживања о овом питању. Дискутоване су актуелне студије које истражују факторе који утичу на ментално здравље запослених и ефикасност различитих интервенција у превенцији и третману менталних поремећаја.

У контексту карактеристика посла, кандидаткиња је у првом делу овог потпоглавља описала конструкт дизајна посла. Разматране су основни појмови у оквиру дизајна посла, укључујући задатке, одговорности и аутономија, као и утицај ових фактора на задовољство послом и перформансе запослених. Даље, кандидаткиња је представила елементе организационог дизајна и моделе организационе структуре. Објашњено је како функционална, пројектна, матрична, дивизиона, мрежна структура, структура грозда и паукове мреже, али и савремене организационе структуре утичу на начин организовања послова унутар организације. Посебна пажња посвећена је моделу карактеристика посла одабраном за емпиријско утемељење карактеристика посла у истраживању. Кандидаткиња је анализирао како различите карактеристике посла, утичу на задовољство послом и мотивацију запослених. Поред тога, приказана су релевантна истраживања карактеристика посла и њихов утицај на перформансе и задовољство запослених. Кандидаткиња је анализирао актуелне студије из ове области и изнела кључне закључке и практичне импликације. Кроз ово поглавље, кандидаткиња је пружила преглед различитих аспеката карактеристика посла и њиховог утицаја на организациони дизајн, задовољство запослених и перформансе организације.

У последњем сегменту теоријских основа докторске дисертације, представљено је емпиријско утемељење хипотетичког модела, постављеног у истраживању.

Поглавље 3: Метод истраживања

У трећем поглављу представљен је метод истраживања кроз апострофирање проблема истраживања, постављање хипотеза и предлагање модела истраживања. У наставку, дат је приказ узорка, инструмената, поступка прикупљања података и анализе података. Кандидаткиња је дефинисала општи циљ истраживања који је усмерен на идентификовање узрока и последица феномена апсентизма, разумевањем и идентификовањем здравствених одлика запослених, укључујући физичке, менталне и персоналне факторе запослених, карактеристике посла и ситуационе детерминанте предузећа повезаних са апсентизмом. На основу дефинисаног проблема и предложеног теоријског модела истраживања кандидаткиња је поставила једну општу и десет специфичних хипотеза у раду. У наставку поглавља приказан је метод истраживања. Наведено је да је операционализација варијабли вршена применом батерије поузданих и валидних тестова. Засебан део упитника је пружио информације о социо-демографским обележјима испитаника укључених у истраживање. Кандидаткиња у наредном делу наводи податке о узорку, а последњи део поглавља образлаже поступак прикупљања података и анализу података. У анализи и интерпретацији података добијених емпиријским истраживањем, користио се програм СПСС (енгл. *Statistical Package for the Social Sciences* – *SPSS*). За интерпретацију резултата коришћене су следеће технике: фреквентне анализа, дескриптивна статистика, Пирсонова корелације, вишеструка линеарна регресија, *t*-тест и МАНОВА (енгл. *Multivariate analysis of variance*).

Поглавље 4: Резултати истраживања

У четвртном поглављу приказани су добијени резултати и њихова интерпретација. Поузданост упитника испитана је преко метода интерне конзистенције. Кроз дескриптивну статистику, дат је приказ мера централне тенденције и мера варијабилности за варијабли које су укључене у модел - различити аспекти здравља, карактеристике посла и апсентизам. У даљем тексту описане су релације између конструката, као и резултати утицаја скупа предиктора у односу на критеријумску варијабли. Такође, описане су разлике у изражености варијабли у односу на карактеристике запослених и организације у

којој испитаници раде. Тестирањем аритметичких средина у односу на демографске групе испитаника, потврђен је значајни утицај свих укључених демографских варијабли и карактеристика организације на испитиване варијабле из модела. На основу резултата поврђене су све хипотезе. Различити аспекти здравља и карактеристике посла су статистички значајни корелати апсентизма на послу. Утврђене су статистички значајне разлике између запослених различитог пола у изражености различитих аспеката здравља, карактеристика посла и апсентизма. У наставку идентификоване су статистички значајне, позивне корелације између старости и апсентизма, менталног здравља и три карактеристике посла. Утврђено је постојање статистички значајних разлика између различитих процена материјалног статуса запослених у изражености различитих аспеката здравља, карактеристика посла и апсентизма. У наставку утврђено је да постоји статистички значајна, позивна корелација између учесталости промене посла и карактеристика посла. Резултати студије утврђују статистички значајну корелацију између учесталости промене посла и карактеристика посла. Резултати вишеструке линеарне регресије су утврдили да су ментално здравље и опште здравље стабилни негативни предиктори изостајања са посла међу организацијама у угоститељству, здравству и производњи, док је у администрацији позитиван предиктор. Предвиђање изостанка са посла у контексту карактеристика посла дало је нешто другачију слику. Утврђене су статистички значајне разлике између запослених који раде у предузећима различите величине у изражености различитих аспеката здравља, карактеристика посла и апсентизма. Тип власништва предузећа, такође се показао као значајан у изражености нивоа одсуства усред здравствених тегоба, укупног одсуства са посла у протеклих 12 месеци, менталног здравља, општег здравља испитаника и преференцијама ка карактеристикама посла. На крају, утврђено је да постоје статистички значајне разлике између запослених са различитим врстама уговора у изражености различитих аспеката здравља, карактеристика посла и апсентизма.

Добијени резултати указују на важност узимања у обзир различитих фактора, укључујући здравствено стање и карактеристике посла, приликом анализе и предвиђања изостанка са посла у различитим секторима индустрије, са освртом на персонална обележја запослених и карактеристика организација. Резултати су пружили значајне емпиријске чињенице које могу бити од помоћи организацијама у развоју стратегије за смањење изостанка са посла и унапређење радног окружења.

Поглавља 5: Дискусија

У петом поглављу кандидаткиња је представила анализу резултата истраживања приказаних у четвртом поглављу, са освртом на дефинисане хипотезе, а у циљу давања одговора на постављена истраживачка питања. У првом делу представљена је дискусија резултата емпиријског истраживања која обухвата дискусију дескриптивне анализе варијабли укључених у истраживање. Наредни сегмент посвећен је дискусији провере постављених хипотеза које се односе на релације између варијабли различитих аспеката здравља, карактеристика посла и апсентизма, као и утицаја социо-демографских варијабли и карактеристика посла. Ставови који су обухваћени дискусијом резултата истакли су на који начин различити аспекти здравља и карактеристике посла, односно персоналне и организационе варијабле утичу на апсентизам. Теоријски модел је верификован кроз потврђивање једне опште и десет посебних хипотеза. Такође, дат је и осврт на резултате ранијих истраживања.

Поглавља 6: Закључак

У шестом поглављу кандидаткиња изводи закључна разматрања, образлаже научни допринос дисертације, предлаже могућности практичне примене добијених резултата, дискутује ограничења дисертације и разматра правце будућих истраживања.

Поглавља 7 и 8: Литература и Прилози

У седмом поглављу представљен је списак литературе која је коришћена приликом израде

дисертације, а у осмом поглављу се налазе прилози дисертације - инструменти коришћени у истраживању.

Комисија је позитивно оценила сва поглавља докторске дисертације.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду* који је повезан са садржајем докторске дисертације. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду уредника часописа о томе.

- . **Sitarević, A., Nešić Tomašević, A., Sofić, A., Banjac, N., Novaković, N. (2023).** The Psychosocial Model of Absenteeism: Transition from 4.0 to 5.0. *Behavioral Sciences*, 13(4):332. <https://doi.org/10.3390/bs13040332> **(M22)**
- . **Sitarevic A, Nestic-Tomasevic A, Nikolic D, Sofic A. (2023).** Occupational health: the role of demographic factors in the condition of increased risk. *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health*, 36(2):250-262. [doi: 10.13075/ijomeh.1896.01943](https://doi.org/10.13075/ijomeh.1896.01943) **(M23)**
- . **Sitarević, A., Samardžić, S., Lončarević, I., Lakatoš, R., Mihailović, A., Jevremov, T., Dinić, D. (2024).** Mixed-mode Emergency Learning: Engineering Students Experience. *The International Journal of Engineering Education*, 40-2 (in printing March-April issue) ISSN: 0949149X **(M23)**
- . **Ситаревих, А., Мркић, Ј.** Мотивација ка моћи и самопоштовање. Наш идентитет и друштвене промене, 61. Научно-стручни скуп психолога Србије - књига резимеа. Београд: Центар за примењену психологију, 2011, стр. 63, ISBN 978-86-83797-85-1 **(M34)**
- . **Ситаревих, А., Сувајџић, К., Мркић, Ј.** Мотив постигнућа и позиција у предузећу. Савремени трендови у психологији - књига резимеа. Нови Сад: Прометеј, 2011, стр. 291, ISBN 978-86-6065-080-3 **(M34)**
- . **Ситаревих, А.** Разлике у типовима организационе културе у Србији и Шведској. IV Међународни научни скуп: Мултикултуралност и савремено друштво. Зборник радова, 2013, стр. 579-591, ISBN 978-86-7910-067-2 **(M33)**
- . Вујић, Д., Сувајџић, К., **Ситаревих, А.** Управљање културним различитостима и пословна успешност. IV Међународни научни скуп: Мултикултуралност и савремено друштво. Зборник радова, 2013, стр. 538-548, ISBN 978-86-7910-067-2 **(M33)**
- . **Илинчић, С., Ситаревих, А. (2013).** Типови романтичних веза и нарцизам код студената психологије. Три лица психологије – интердисциплинарност савремене психологије. 61. Научно-стручни скуп психолога Србије, књига

резимеа. Београд: Центар за примењену психологију (М34)

- . **Ситаревих, А.,** Лазових – Ханга, М. Сукоб интереса у психолошкој делатности. 63. Научно-стручни скуп Друштва психолога Србије, књига резимеа. Београд: Центар за примењену психологију, 2015, стр. 137, ISBN 978-86-89377-17-0 (М34)
- . **Ситаревих, А.,** Лазових – Ханга, М. Психолошка делатност у мултинационалним компанијама 63. Научно-стручни скуп Друштва психолога Србије, књига резимеа. Београд: Центар за примењену психологију, 2015, стр. 117 – 118, ISBN 978-86-89377-17-0 (М34)
- . Николић, М., **Ситаревих, А.** Релације између става према рекламама и упадљиве потрошње. Научно – стручни скуп, Емпиријска истраживања у психологији – ЕИП 2015, књига резимеа, 2015, стр. 137, ISBN 978-86-6427-005-2 (М34)
- . Анђелић, А., **Ситаревих, А.,** Анђелић, Н. Релације између мотивације и задовољства послом. 65. Научно-стручни скуп Друштва психолога Србије, књига резимеа. Београд: Центар за примењену психологију, 2017, стр. 91-92, ISBN 978-86-89377-25-5 (М34)
- . Трбових, Б., **Ситаревих, А.,** Анђелић, А., Анђелић, Н. Усамљеност и однос према упадљивој потрошњи. 65. Научно-стручни скуп Друштва психолога Србије, књига резимеа. Београд: Центар за примењену психологију, 2017, стр. 92-93, ISBN 978-86-89377-25-5 (М34)
- . Станимирових, А., **Ситаревих, А.,** Анђелић, А., Анђелић, Н. Димензије личности и типови романтичних веза код студената. 65. Научно-стручни скуп Друштва психолога Србије, књига резимеа. Београд: Центар за примењену психологију, 2017, стр. 131 – 132, ISBN 978-86-89377-25-5 (М34)
- . **Sitarević, A.,** Sofić, A. Wastewater management: A strength or weakness of the Republic of Serbia on the path to the EU? XI International Conference Industrial Engineering and Environmental Protection 2021 (IIZS 2021) October 07-08, 2021, Zrenjanin, Serbia, 2021, pp. 412-418, ISBN 978-86-7672-348-5 (М33)
- . **Sitarević, A.,** Grubić-Nešić, L., Sofić, L. Employee health as the most important non-economic goal of the corporation. 7th International Scientific Conference Corporation as a contested agency, University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Novi Sad, 2021, pp. 97-105, ISBN 978-86-6022-394-6 (М33)
- . Грубић-Нешић, Л., **Ситаревих, А.,** Ратковић Њагован, Б., Софић, А. Ментално здравље у условима пандемије: Предности и недостаци онлајн наставе. XXVIII Скуп Трендови развоја: Универзитетско образовање за привреду, Копаоник, 14 - 17. 02. 2022, стр. 83-86, ISBN 978-86-6022-401-1

(M63)

- . **Ситаревих, А.,** Софић, А., Рикаловић, А., Симеуновић, Н. Производне и услужне технологије индустрије 4.0: Нови образовни изазов. XXVIII Скуп Трендови развоја: Универзитетско образовање за привреду, Копаоник, 14 - 17. 02. 2022, стр. 110-113, ISBN 978-86-6022-401-1 **(M63)**
- . **Ситаревих, А.,** Рикаловић, А., Андријевић, И., Радовановић, З., Симеуновић, Н. Здравство 4.0: Нова парадигма здравственог система. XXVIII Скуп Трендови развоја: Универзитетско образовање за привреду, Копаоник, 14 - 17. 02. 2022, стр. 169-171, ISBN 978-86-6022-401-1 **(M63)**
- . **Sitarević, A.,** Nešić Tomašević, A., Sofić, A., Novaković, N. Time orientation of the employees during crisis: Is the future still bright? 8th International Scientific Conference - Socio-Economic Aspects of the Pandemic: Crisis Management, 2022, pp. 240-249, ISBN 978-86-6022-394-6 **(M33)**
- . **Sitarević, A.,** Sofić, A., Nešić Tomašević, A., Novaković, N. Mechanisms of career adaptability of employees of different socio-demographic characteristics in a time of uncertainty. 8th International Scientific Conference - Socio-Economic Aspects of the Pandemic: Crisis Management, 2022, pp. 266-275, ISBN 978-86-6022-394-6 **(M33)**
- . Banjac, N., **Sitarević, A.,** Sofić, A. Job characteristics and sickness absenteeism: Evidence from public administration. Empirical Studies in Psychology Scientific Conference, 2023, pp. 122. ISBN-978-86-6427-247-6 **(M34)**
- . **Sitarević, A.,** Nešić-Tomašević, A., Sofić, A. Job characteristics as significant predictors of employees' health in public administration. Empirical Studies in Psychology Scientific Conference, 2023, pp. 123, ISBN-978-86-6427-247-6 **(M34)**
- . Sofić, A., **Sitarević, A.,** Banjac, N. Public administration in the time of crisis: Are the employees sick & tired? Empirical Studies in Psychology Scientific Conference, 2023, pp. 124, ISBN-978-86-6427-247-6 **(M34)**
- . Самарџић, С., Лончаревић, И., **Ситаревих, А.,** Лакатош, Р., Михаиловић, А. Перспектива учења на даљину кроз искуства студената факултета техничких наука. XXIX Скуп Трендови развоја: Универзитет пред новим изазовима, Врњачка Бања, 8 - 11. 02. 2023, стр. 43-48, ISBN 978-86-6022-554-4 **(M63)**
- . Grubić Nešić, L., **Sitarević, A.,** Nešić-Tomašević. Preconditions for professional identity development: Are the outcomes of the educational process clear? XXIX Skup Trendovi razvoja: "Univerzitet pred novim izazovima", Vrnjačka Banja, 8 - 11. 02. 2023, pp. 235-238, ISBN 978-86-6022-554-4 **(M63)**
- . Grubić Nešić, L., Leposava, M., Aleksić, M., **Sitarević, A.** (2023). Sustainability

Through Competence Development: Closing The Gap For Future Challenges.
19th International Scientific Conference on Industrial Systems, Novi Sad, October
4-6, 2023 (M33)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:

У закључним разматрањима кандидаткиња образлаже научни допринос дисертације, недостатке истраживања, као и правце будућих истраживања. Суштински проблем који је сагледан кроз ово истраживање је утицај различитих фактора на ниво асентизма код запослених различитих персоналних обележја који раде у организацијама различитих карактеристика. Суштина практичних импликација истраживања се огледа у препознавању и осмишљавању препорука за организације којима би се усмерили алгоритми активности које би управљале абсентизмом. Конкретне практичне импликације ових резултата укључују развој програма за подршку менталном здрављу запослених, унапређење квалитета радног окружења кроз стварање посла који промовишу осећање и изазивањем аутономије. Додатно, ови резултати наглашавају значајан утицај у погледу различитих персоналних и ситуационих фактора при развоју стратегије за управљање људским ресурсима. Ово истраживање је основа за дефинисање ефикасних програма и мера које имају за циљ подстицање здравља и задовољства на радном месту, што би допринело побољшању радне ефикасности и општег благостања.

Комисија позитивно оцењује начин приказа и тумачења резултата истраживања са закључком да је докторска дисертација оригинално дело кандидаткиње Александре Ситаревих

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА:

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Истраживање је обухватило веома сложен теоријски модел сходно циљевима истраживања и истраживачким хипотезама које су подразумевале неколико обимних истраживачких варијабли са својим димензијама и аспектима. Резултати су изложени систематично и прегледно, са свим потребним подацима уз табеле и слике које олакшавају визуализацију резултата и њихову интерпретацију. Закључци су аргументовани и јасно је да произилазе из добијених резултата. Резултати су упоређени са претходним истраживањима, а дати су и предлози за будућа истраживања, као и импликације за практичну примену.

Текст дисертације је проверен у софтверу за детекцију плагијаризма *iThenticate*, који није показао значајно подударане са другим изворима литературе.

Комисија позитивно оцењује начин приказа и тумачења резултата истраживања са закључком да је докторска дисертација оригинално дело кандидаткиње Александре Ситаревих

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе?
<i>Дисертација садржи све битне елементе.</i>
3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци?
<p>Оригиналан допринос науци се уочава кроз више аспеката. Дисертација је сумирала обиман преглед најновије литературе из области апсентизма, различитих аспеката здравља и карактеристика посла. На овај начин препозната је неопходност за јасним теоријским разграничењем појмова и утврђена је потреба за спровођењем свеобухватног истраживања које ће садржати посматрање веза између наведених варијабли. Кључни допринос дисертације огледа се у сагледавању фактора који доприносе апсентизму са циљем његовог управљања услед значајних веза са различитим организационим исходима. На основу приказаних резултата, сматрамо да је ово истраживање допринело идентификацији фактора организационог понашања запослених у условима у Србији, које могу да допринесу побољшању теоријских и емпиријских импликација.</p> <p><i>Комисија закључује да дисертација садржи све елементе оригиналног научног рада.</i></p>
4. Који су недостаци дисертације и какав је њихов утицај на резултат истраживања?
<i>Дисертација нема битних недостатака који би утицали на резултате истраживања.</i>
X ПРЕДЛОГ:
На основу наведеног, комисија предлаже:
<p>а) да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана; б) да се докторска дисертација врати кандидату на дораду (да се допуни односно измени); в) да се докторска дисертација одбије.</p>

Нови Сад, фебруар 2024.

1. др Илија Тосић, професор емеритус
_____, председник
2. др Милена Недељковић Кнежевић, редовни професор
_____, члан
3. др Петар Врговић, редовни професор
_____, члан
4. др Јелена Ђулибрк, ванредни професор
_____, члан
5. др Лепосава Грубић-Нешић, редовни професор у пензији
_____, ментор

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.